

Nr 323.

Av herrar **Skoglund** i Doverstorp och **Ljungberg**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 251, angående åtgärder för främjande av ökad bostadsproduktion m. m.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 251 begäres under rubrik: Bidrag till främjande av bostadsbyggande på landsbygden ett reservationsanslag å 20,000,000 kronor.

Statsmakterna ha ställt betydande summor till förfogande för upprustning av landsbygdens bostadsbestånd sedan denna verksamhet började år 1933. Resultatet torde i de flesta fall vara tillfredsställande. För folkhälsans vårdande och ytterligare förbättring har det varit och är det fortfarande av stor vikt att bostäderna, särskilt de som nyttjas av familjer med minderåriga barn, befinna sig i sådant skick att de fylla rimliga hygieniska krav. Avhjälpandet av bristfälligheter i bostädernas skick torde också utgöra ett betydelsefullt led i kampen mot landsbygdens fortgående avfolkning.

Ett stort antal byggnader har ombyggtts och reparerats på ett sätt som gjort dem fullt lämpliga som familjebostäder. Så långt möjligt har man sökt få förbättringen utförd så att bostaden efter reparationen skulle fylla hälsovårdsstadgans föreskrifter. Statens egnahemsstyrelse och de olika länens egnahemsnämnder ha utfärdat råd och anvisningar, vilka ange vad myndigheterna betrakta som minimifordringar. Därom är icke annat än gott att säga.

Det torde dock kunna ifrågasättas huruvida icke med nuvarande bestämmelser en icke alldeles obetydlig del av det nuvarande bostadsbeståndet blir helt lämnad åt sidan — en del som vi under nuvarande tider med dess onormalt höga byggnadskostnader knappast kunna avstå ifrån. På landsbygden är det icke ovanligt att företrädesvis äldre personer, som helt eller delvis blivit oförmögna att delta i jordbruksarbete eller annat arbete, varmed de tidigare försörjt sig, bebo bostäder av äldre typ och lägre kvalitet än dem, som nu för tiden anses önskvärda. Vi tänka då på de mindre oftast timrade stugor som återfinnas på landsbygden och vilka ej hålla den rumshöjd som fordras för att statsbidrag skall kunna erhållas. Skall en sådan stuga ombyggas så att de föreskrivna bestämmelserna uppfyllas, medför detta en så stor kostnad att det icke kan anses försvarligt. Bjälklaget måste höjas, yttertaket oftast likaså, ommurning verkställas m. m. Resultatet blir att reparationer gå till inemot samma kostnad som uppförandet av en ny byggnad.

Det medgivna högsta förbättringsbidraget, 2,000 kronor, torde visserligen väl räcka till för undanröjande av de mera framträdande bristfälligheterna och därmed till att göra en dylik bostad ombonad, varm och trivsam. Men bidraget förslår icke till den mer eller mindre fullständiga ombyggnad av

bostaden, som nödvändiggöres, därest exempelvis rumshöjden skall ökas så att bostaden bringas upp till den standard, som enligt hittills gällande bestämmelser kräves för erhållande av förbättringsbidrag. Härför skulle fordras vanligen att den enskilde bostadsinnehavaren tillsköte minst samma belopp som det, varmed statsbidraget utgår.

De företrädesvis äldre personer, som bebo dessa stugor av ålderdomligare typ, torde endast i sällsynta undantagsfall äga de penningmedel, som utöver statsbidraget erfordras för en fullständig ombyggnad av deras bostäder. Följden härav blir i regel att de nödgas avstå från statsbidraget och antingen fortsättningsvis få dragas med samtliga bristfälligheter å sina bostäder eller möjligen, som en sista utväg, överflyttas till kommunens försörjningshem.

Man får ej heller blunda för risken av att dessa oreparerade bristfälliga lägenheter, som givetvis betinga ett lågt hyrespris, kunna upplåtas till familjer med barn, i vilket fall de hygieniska vådorna av bristerna givetvis bli än mera framträdande.

Enligt vårt förmenande kan oftast en stuga som icke fullt håller 2.10 meter i rumshöjd genom en mera begränsad reparation göras fullt acceptabel som bostad framför allt om den kanske bebos av ett par äldre personer. Huvudvillkoret är att väggarna ombonas väl, golvet är i gott skick och väl isolerat från fukt och kyla, tillräckliga fönster finnas så att ljus- och lufttillförsel kan ordnas väl samt att uppvärmningsanordningarna äro fullt tillfredsställande. Äro dessa förutsättningar för handen torde en stuga som i övrigt ligger väl till bjuda på samma trevnad som en i fråga om utrymme starkt hoppresad bostad i ett flerfamiljshus, även om exempelvis takhöjden är lägre än man kan anse i vanliga fall önskvärt.

Med det anförda ha vi, utan att vilja föreslå något avsteg från principen om att bostadsstandarden i stort sett bör höjas till den nivå, som förutsättes enligt hälsovårdsstadgan, velat fästa uppmärksamheten vid lämpligheten av att bestämmelserna om förbättringsbidrag göras så tänjbara att i det enskilda fallet, särskilt när fråga är om pensionärs- eller undantagsbostad, hänsyn må kunna tagas till speciella förhållanden, som motivera jämkning i kraven på bostadsstandard. Härvid syfta vi framför allt på fordringarna på viss minimihöjd.

Under återopande av vad vi ovan anført få vi hemställa,

att riksdagen vid bifall till Kungl. Maj:ts proposition nr 251 med begäran om bland annat ett reservationsanslag å 20,000,000 kronor till Bidrag till främjande av bostadsbyggande på landsbygden måtte uttala, att bostadsförbättringsbidrag må kunna meddelas, om den ifrågavarande bostaden kunde bli fullt tillfredsställande med undantag av att den ej hölle eljest önskvärd rumshöjd, där ändringskostnaderna i annat fall skulle bli oproportionerligt höga i förhållande till fastighetens värde.

Stockholm den 3 juni 1941.

Martin Skoglund.

Martin Ljungberg.